

за картиною чи навпаки. Хореографи, відтворюючи в рухах музичний твір, можуть його намалювати, як художники, показати мімікою, пантомімою ту чи іншу композицію.

Дидактичний матеріал програми складають твори музичного й образотворчого мистецтв, що входять до золотого фонду вітчизняної та світової культури, доступні дітям, спрямовані на розвиток у них навичок самостійної інтерпретації музичного мистецтва, розуміння мови, подальшого його аналізу й осмислення.

Висновки. Отже, інтегровану навчальну дисципліну «Музична грамота та слухання музики» доцільно вивчати учням усіх відділень (хореографічного, театрального та образотворчого), оскільки під час слухання музики і виконання творчих завдань у всіх учнів розвивається образне мислення, емоції та почуття, збагачується інтелект, активізується творче самовираження. Інтеграція та міжпредметні зв'язки дають можливість віднайти інноваційні форми і методи роботи з урахуванням специфіки кожної спеціалізації, виховати всебічно розвинутих, культурних, досвідчених театралів, хореографів і художників.

Список використаних джерел

1. Бідна О. Музична грамота та слухання музики : *Програма для учнів хореографічного, театрального та образотворчого відділень шкіл мистецтв*. Полтава : Полтавська міська школа мистецтв «Мала Академія Мистецтв» ім. Раїси Кириченко, 2018.

Болховітіна Інна,

викладачка Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко,

Могильніков Олександр,

старший викладач вищої категорії Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко,

Срібна Любов,
старша викладачка вищої категорії
Полтавської міської школи мистецтв
«Мала академія мистецтв»
імені Раїси Кириченко (м.°Полтава)

КОМПОНЕНТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧА МИСТЕЦЬКОГО ЗАКЛАДУ

***Анотація.** Робота присвячена розкриттю питань, що пов'язані із фаховою підготовкою викладача мистецького закладу. Було проаналізовано та розкрито навички й знання, якими повинен володіти висококваліфікований педагог для того, аби навчання учнів було результативним. У статті окреслено ті компоненти професійної освіти, без яких неможлива якісна робота викладача та проблемні місця, які можуть заважати та знижувати результативність праці.*

***Ключові слова:** компоненти професійної підготовки, творча діяльність викладача, педагогіка співробітництва, педагогічна майстерність.*

***Постановка проблеми.** Система освіти (зокрема музичної) не перший рік зазнає реформ. Безпосереднє здійснення завдань музичної освіти й виховання залежить від учителя, рівня і якості його кваліфікації. Через це підготовка педагогів – музикантів набуває великого значення і компетентість педагога є важливою складовою освітнього процесу у мистецьких закладах.*

***Сутність вивчення проблеми.** Аналіз літератури свідчить про те, що багато науковців досліджували різноманітні проблеми, які пов'язані з професійною діяльністю викладача, зокрема П.°Гончарук, С.°Максименко, К.°Максименко, Н.°Малій В.°Моляко, П. М'ясоїд, М.°Папуча, В.°Рибалка, М.°Савчин, О. Сафін, Ю. Трофімов.*

***Виклад основного матеріалу.** Художньо-педагогічна освіта знаходиться на шляху створення ефективних технологій і методик індивідуально-особистісного творчого розвитку педагога, подолання*

обмежень у цьому напрямі. І, насамперед, мова йде про обмеження, що стосуються проблем розвитку особистості фахівця.

На нашу думку, принципи гуманізації і демократизації мають бути провідними в роботі вчителя. Можна стверджувати, що одним з найважливіших чинників цих принципів є педагогіка співробітництва. Вона проявляється в гуманному ставленні до дітей, співробітництві вчителя з учнями. Повага до дітей виявляється в умінні володіти фронтальним та діадичним спілкуванням, тобто спілкуванням з конкретним учнем. «Проте сутність педагогічного бачення дитини не в тому, щоб виявити порушення дисципліни або неправильну відповідь на запитання, а в шанобливому ставленні вчителя до дитячих захоплень, у вмінні ненав'язливо «вплести» їх у канву уроку» [1, с. 52].

Педагогіка співробітництва в процесі музичного навчання реалізується через індивідуально-диференційований підхід. Можна виділити такі параметри диференціації навчання: 1) обсяг і складність навчального матеріалу на уроках; 2) методи і прийоми, що застосовує вчитель; 3) особливості спілкування й педагогічна оцінка.

Важливим є надання учням вибору, де є можливість і доцільність, зокрема: як треба виконувати твір; запропонувати учням одну з кількох композицій; закріпити навчальний матеріал, організовуючи процес порізному; надання учням домашнього завдання з можливістю вільного вибору тощо. Важливо зауважити, що поведінка вчителя повинна бути законною та допустимою.

Суттєвим для музичного навчання є методологічне положення про необхідність міжособистісного контакту вчителя й учнів, який має ґрунтуватися на рівноправності [3, с. 7]. Уміння вислухати учня, вважати його позицію самоцінною – є необхідною умовою занять музикою, створення творчої атмосфери. Результати досліджень свідчать, що класи, де застосовували різні форми навчання, значно відрізняються за вмінням оцінювати свої знання. У галузі навчальної оцінки більш самостійним є той

клас, який має досвід організованого навчального співробітництва [3, с. 8].

У системі підготовки вчителя музики чи не найперше місце належить питанням його творчого розвитку. Вирішення різноманітних ситуацій на уроці, добір ефективних методів викладання, виконання музики прямо апелюють до творчих здібностей учителя, музичних та педагогічних навичок. Проблема творчості вчителя досліджується досить інтенсивно. Повною мірою вже вивчені психолого-педагогічні, методичні закономірності його професійної діяльності. Творчий характер має нести не тільки вирішення учителем педагогічного завдання, а й утілення його у спілкуванні з учнями. Тобто творчість необхідна в процесі підготовки до уроку й на ньому, у процесі діяльності та у спілкуванні з дітьми. Учитель, який хоче виховати у дітей творчі нахили, повинен володіти прийомами та методами, які б спонукали до таких пошуків учнів, а це і є провідним завданням музичної педагогіки. Отже, творчість учителя є необхідною умовою високоякісної музично-педагогічної праці, засобом використання професійної підготовки [4, с. 137].

До числа компонентів, які визначають професійну підготовку вчителя музики, слід віднести і педагогічну майстерність, під якою ми розуміємо складний комплекс взаємопов'язаних складових. Основними з них є педагогічне мислення, педагогічні знання, вміння й навички. Пошуки ефективних способів удосконалення професіоналізму вчителів приводять до розробки нових технологій, пов'язаних з орієнтацією на саморозвиток і самовдосконалення.

Готовність майбутніх учителів ми можемо визначити за такими елементами: ціннісне ставлення до професії вчителя, знання об'єкта професійної діяльності; бачення змісту навчальної дисципліни як частини культури; оволодіння системою конструювання змісту навчального предмета; високий рівень самореалізації вчителя; цілеспрямованість; творча самостійність; потреба у самовихованні [4, с. 200].

Висновки. Отже, основними компонентами, які складають фундамент

професійної підготовки вчителя музики, є використання принципу гуманізації і демократизації через педагогіку співробітництва; методологічне положення про необхідність міжособистісного контакту вчителя й учнів, який має ґрунтуватися на рівноправності; творчий розвиток як педагога, так і учня; сформована педагогічна майстерність.

Список використаних джерел

1. Падалка[°]Г.[°]М. Учитель, музика, діти. К. : Муз. Україна, 1982. 144 с.
2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р.№2145-VIII. Дата оновлення: 02.07.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 02.10.2023 р.)
3. Волобуєва[°]О.[°]Ф. Творча компетентність викладача вищої школи: педагогічний аспект // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. 2011. №4. С. 14.
4. Гузій[°]Н.[°]В. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики : збірник наукових праць. НПТУ. 2001. №6. С. 295.

Власенко Кирило,
викладач Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко,
Романов Андрій,
концертмейстер Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко
(м.[°]Полтава)

СПЕЦИФІКА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З МУЗИЧНОГО ІНСТРУМЕНТА

Анотація. У статті розкрито особливості дистанційного уроку з музичного інструменту у мистецькій школі, висвітлено позитивні та